

Silvana Vogt: «És difícil assumir la llibertat que et dóna la literatura»

L'autora argentina debuta amb una novel·la escrita en català, "La mecànica de l'aigua" (Edicions de 1984)

L'obra és "densa de vida, àgil d'escriptura i amb una concisió sorprenent que la fa molt atractiva"

Esteve Plantada. Nació Digital

Silvana Vogt (Morteros, Argentina, 1969) és pura devoció per la lletra, en totes les vessants imaginables. Després d'estudiar filosofia, de fer de periodista, d'haver de deixar el seu país empena per una crisi terrible, d'arribar a Barcelona i compartir la ferida i la literatura, de fer de llibretera diligent a Sant Just Desvern –visiteu Cal Llibreter, que val molt la pena–, ara debuta amb una novel·la que és una manera de caure i d'abraonar-se a les meravelles que el món ofereix, malgrat tot. Josep Cots, d'Edicions de 1984, defineix La mecànica de l'aigua com una novel·la "densa de vida, àgil d'escriptura i amb una concisió sorprenent que la fa molt atractiva".

La descripció és precisa, justa i lluny de l'escapisme laudatori dels debuts literaris. De l'Argentina a Sant Just, Vogt sorprèn amb un llibre deliciós, gens complaent o fàcil, que remou i enganxa, i que ho fa sense deixar de parlar de coses terriblement serioses. O què és, la vida, si no? Ras i curt, com al llibre, és un glop de temps portat a l'extrem. Escrita en català ("per a mi era inconcebible fer-ho en una altra llengua", afirma), l'obra és comandada per la parella deliciosa que formen la Vera i en Kantiano, el gos que esdevé l'amic callat que ho escolta tot i mai no falla.

Així, com una mena de Holmes i Watson passat pel sedàs del destí i la crisi, Silvana Vogt escriu un text que té molt a veure amb una manera de ser i amb la pròpia mecànica de l'aigua, aquella que colpeja i torna, insistent. És així, la Vera: "perd, busca i troba" i torna a provar-ho, encara que sigui davant dels esculls –vint-i quatre en total–, encara que sembli que no se'n sortirà. A l'altra banda, en la seva pròpia incertesa, la figura de l'editor Eliseu, el company de ball revingut en segons protagonista. El perfecte contrapunt d'una història que ens fa avançar a base de topades.

La nova llengua, la nova literatura i el jo

Amb tots aquests ingredients, és fàcil pensar que La mecànica de l'aigua parla d'immigració. No és així, de cap de les maneres. "El que m'interessava –explica Vogt– era l'alteritat, i no només la cultural o la vital, sinó la diferència existent entre els concepcions literàries". Un xoc que deixa una petja profunda en l'autora. "Jo venia d'una terra i d'una literatura salvatge i ferotge i em vaig trobar amb una literatura que té com a dèria principal la forma". Aquest esdevé el punt clau per explicar l'esfondrament d'un

món i l'arribada a un altre. "¿Com t'adaptes a una altra manera de concebre l'escriptura i la literatura?", exclama.

"També volia que la novel·la tingués la forma d'escriptura que jo trobava a Catalunya, però amb la meua veu argentina, més meta-literària", subratlla. De manera premeditada, potser per subratllar aquest aspecte, l'obra és plena d'el·lipsis contundents que confien cegament en el lector. "No cal que ho donem tot mastegat", i somriu, satisfeta d'haver pogut escriure una història que ens interroga sobre les maneres de concebre la literatura, però també de totes les altres coses. "He escrit un llibre sobre l'enfonsament d'un món formal –país, pàtria, cultura–, però també d'un món individual on hi intervenen les creences".

"En el fons, és una novel·la sobre la sort de trobar una persona a qui admires i et fa de guia", explica. "És difícil assumir la llibertat que et dona la literatura, fa molta por". L'analogia entre l'Eliseu –qui també pateix, com la Vera, un enfonsament professional i personal, perquè el món de l'edició està canviant– i l'Isidor Cònsul és clara, un homenatge que traspasa trames, girs, diàlegs i paranys de paper. "Jo confesso em va salvar –afirma–, perquè allà vaig veure totes les maneres possibles del mal i vaig poder tancar la ferida que tenia". Al capdavant, l'enfonsament d'un país el pots explicar. "Però davant de la mort no hi ha res a fer". O sí: cauteritzar la ferida amb la paraula més precisa, amb una meravella que resulti, alhora, tan fascinant i dolorosa com ho és La mecànica de l'aigua.